

Kanun Numarası	5559
Başlığı	TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GENEL SEKRETERLİĞİ TEŞKİLAT KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN
Kabul Tarihi	29/11/2006
Kabul Edildiği Birleşim	22.Dönem 5.Yasama Yılı 25.Birleşim
Cumhurbaşkanlığına Gidiş Tarihi	30/11/2006
Cumhurbaşkanlığından Geliş Tarihi	07/12/2006
Cumhurbaşkanınca Yapılan İşlem	Onay
Resmi Gazete Tarihi	08/12/2006
Resmi Gazete Numarası	26370
Diğer Bilgiler	Son Dönem Teklif Bilgileri ve Komisyon Raporları

İmza Sahipleri	Kanun Teklifinin Metni
Dönemi ve Yasama Yılı	22/4
Esas Numarası	2/816
Başkanlığa Geliş Tarihi	09/06/2006
Teklifin Başlığı	2919 Sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreterliği Teşkilat Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
Teklifin Özeti	5018 sayılı Kanun ile getirilen yeni yönetim ve kontrol sisteminin gerekleri doğrultusunda teşkilat yapısında değişiklikler yapılmakta; bu kapsamda Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin iç ve dış denetim esasları belirlenmekte ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun özel yarışma ile alınan meslek mensuplarına yönelik derece ilerlemesi hükmünden Türkiye Büyük Millet Meclisi uzmanı kadrolarında bulunanların da yararlanması öngörülmektedir.
Teklifin Son Durumu	KANUNLAŞTI

Komisyon Tipi	Adı	Giriş Tarihi	Çıkış Tarihi	Yapılan İşlem	Karar Tarihi
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe Komisyonu	12/06/2006	28/06/2006	Raporunu Verdi	27/06/2006

Esas Komisyon Raporu(Sirasayısı) 1228

Kanun Numarası: 5559

AYRIŞIK OY YAZISI

1. İç kontrol ve iç denetim birbirinden ayrı ama yakından ilişkili iki kavramdır. Ülkemizde bu iki kavramın birbiri ile olan ilişkisi açık ve net bir şekilde kurulabilmiş değildir. Bu eksiklik, Teklifin maddelerine de yansımıştır.

Teklifte iç kontrol sisteminden hiç söz edilmemektedir. Oysa iç denetim, iç kontrol yapısının bir parçası olarak oluşturulur.

İç Kontrol Sistemi, örgütsel hedeflerin gerçekleşip gerçekleşmediği hususunda ve özellikle:

- Faaliyetlerin etkinliği
- Kaynakların ekonomik ve verimli kullanımı,
- Yürürlükteki politikalara, prosedürlere, kanunlara ve yönetmeliklere uygunluk,
- Sahtecilik, Kanuna aykırılık veya yolsuzluk sonucu ortaya çıkanlar da dahil olmak üzere varlıkların ve menfaatlerin her türlü kayba karşı korunması
- Bilgilerin, hesapların ve verilerin doğruluğu ve güvenilirliği hususlarında makul güvence sağlamak üzere örgüt bünyesinde tesis edilmiş sistemler ağının bütününe kapsar.

İç kontrol bir yönetim aracıdır. Yönetim, iç kontrol yapısının bir parçası olarak iç denetim birimi oluşturur.

İç denetim yönetime yönelik bir hizmettir. İç denetimin bizzat kendisi örgütün iç kontrol sisteminin bir parçasıdır ve iç denetimin kapsamına yalnızca finansal kontrol değil, iç kontrolün bütün yönleri dahildir.

Teklifteki eksiklik sadece iç kontrolden söz edilmemesi değildir. İç denetimin kapsamı tam olarak belirlenmemiş onun yerine, 5018 sayılı Kanuna atıfta bulunulmuştur. Atıfta bulunulması yeterli olabilirdi ancak, teklifin 3 üncü maddesinde Genel Sekreterin sorumluluğundan söz edilirken iç denetimin kapsamı dolaylı bir şekilde çizilmiştir.

Genel Sekreterin sorumluluğu belirtilirken; faaliyetlerin yürürlükteki prosedürlere, Kanunlara ve yönetmeliklere uygunluğundan ve bilgilerin, hesapların ve verilerin doğruluğu ve güvenilirliği hususlarında makul güvence sağlamaktan söz edilmemiştir. Oysa bu konular iç denetimin mutlaka kapsamı gereken konulardır.

Benzer şekilde, Teklifin 3 üncü maddesinde TBMM Başkanının kaynakların verimli ekonomik ve verimli kullanılmasını izleyeceğinden gözetileceğinden ve denetleneceğinden söz edilirken, harcamaların mevzuata uygunluğunu da benzer şekilde izleyeceğinden gözetileceğinden ve denetleneceğinden söz edilmemiştir.

2. Teklifin 4 üncü maddesinde: TBMM harcamalarının dış denetimi her yıl TBMM Başkanlık Divanı tarafından görevlendirilen ve gerekli niteliklere sahip denetim elemanlarından oluşan bir komisyon tarafından hesaplar ve bunlara ilişkin belgeler esas alınarak yapılır denildikten sonra, komisyonun incelemelerini mali yıl dönemi hesapları ile TBMM kesin hesap cetvellerinde yer alan rakamların karşılaştırılarak yapacağı belirtilmiştir.

5018 sayılı yasaya göre dış denetim uluslararası standartlara uygun bir şekilde Sayıştay tarafından yapılır. Yasa koyucu, TBMMve Sayıştayın denetlenmesinde bu genel

kurala istisna getirmiştir. Yani, bu iki kurumun dış denetiminin özel olarak oluşturulan bir komisyon eliyle yerine getirilmesi öngörülmüştür.

Dış denetim görevi ister Sayıştay, ister özel bir komisyon eliyle yerine getirilsin, gerçekleştirilecek denetimin uluslar arası standartlara uygun bir denetim olması gerekir.

Uluslar arası denetim standartlarına göre Sayıştay tarafından gerçekleştirilen dış denetim, mali denetim ile performans denetiminden oluştuğuna göre özel komisyon eliyle gerçekleştirilecek denetimin de bu kapsamda gerçekleştirilmesi gerekir.

Teklifte yer alan hükümlere göre, komisyonunun yapacağı denetim, mali yıl hesapları ile TBMMkesin hesap cetvellerinde yer alan rakamların karşılaştırılmasından ibarettir.

Çağdaş denetim anlayışında ve uluslar arası genel kabul görmüş standartlarda rakam karşılaştırmasına dayalı bir denetim anlayışına yer yoktur. Rakam karşılaştırması ile sınırlı incelemenin mali denetim ve performans denetimi ile uzaktan yakından bir benzerliği yoktur. Dolayısı ile, rakam karşılaştırmasına dayalı olarak yapılan inceleme ile gerçek bir denetim arasında çok büyük fark vardır.

Dış denetim görevinin Sayıştay tarafından değil istisnai olarak özel bir denetim komisyonu eliyle yerine getirilmesi, bu komisyonun uluslar arası standartlara uygun denetim yapmaması sonucunu doğurmamalıdır.

M. Akif Hamzaçebi
Trabzon

Kemal Kılıçdaroğlu
İstanbul

M. Mesut Özakcan
Aydın

Enis Tütüncü
Tekirdağ

Bülent Baratalı
İzmir

A. Kemal Deveciler
Balıkesir

Birgen Keleş
İstanbul

A. Kemal Kumkumoğlu
İstanbul